

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Tadeusz
Nazwisko: Pelczyński
Miejsce urodzenia: Warszawa
Data urodzenia: 14-02-1892
Imię ojca: Ksawery
Imię matki: Maria
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Teczka zawiera akta kontrolno-śledcze dotyczące gen. Tadeusza Pelczyńskiego i innych.</p> <p>Rozpracowanie wszczął w listopadzie 1951 Departament Śledczy MBP w związku z inwigilacją grupy byłych oficerów i agentów przedwojennego wywiadu wojskowego (Oddziału II Sztabu Głównego). Wśród głównych figurantów rozpracowania figuruje gen. Tadeusz Pelczyński. Ww. został objęty inwigilacją z uwagi na fakt, iż przed wojną był oficerem WP, a także przez wiele lat służył i kierował Oddziałem II Sztabu Głównego WP, w okresie okupacji był Szefem Sztabu KG AK. Po powstaniu warszawskim trafił do niewoli niemieckiej, a po zakończeniu działań wojennych wyjechał do Londynu. W aktach znajdują się przedwojenne materiały dotyczące gen. Pelczyńskiego odnalezione przez funkcjonariuszy UB w pozostałościach archiwalnych po Oddziale II SG w tym jego akta osobowe, opinie służbowe, wnioski odznaczeniowe. UB interesowały szczególnie materiały dotyczące rozpracowywania szpiegostwa sowieckiego oraz ruchu komunistycznego przez wywiad i kontrwywiad wojskowy II RP i inicjatywy jakie w tym zakresie podejmował T. Pelczyński. Rozpracowanie zakończono w listopadzie 1956, a materiały złożono w archiwum Departamentu X Kds BP pod sygn. 4868/III. W późniejszym czasie były one wykorzystywane operacyjnie.</p>	<p>IPN BU 0330/230 (4868/III), IPN BU 01251/163 (2682/3) mikrofilm.</p>	
<p>Teczka zawiera materiały administracyjne UB z lat 1946-1954. Jest to korespondencja oraz fragmenty protokołów przesłuchań żołnierzy AK i innych formacji podziemia niepodległościowego. W materiałach sprawy przechodzi osoba gen. Tadeusza Pelczyńskiego ps. "Grzegorz", "Marek", "Robak". Ww. w okresie okupacji niemieckiej należał do ścisłego sztabu KG AK (pełnił funkcję Szefa Sztabu KG AK). Po zakończeniu wojny przebywał na terenie Anglii. Wedle materiałów UB T. Pelczyński był jednym z organizatorów zagranicznych struktur "WiN".</p>	<p>IPN BU 0296/1 t. 1 (2/KS/1).</p>	

Teczka zawiera notatkę służbową sporządzoną przez oficera śledczego MBP w dniu 17.11.1952. Notatka dotyczy informacji na temat działalności konspiracyjnej gen Tadeusza Pełczyńskiego w okresie okupacji niemieckiej. W celu ustalenia wszystkich szczegółów działalności ww. funkcjonariusze UB przesłuchali w dniach 7-12.11.1952 aresztowanych wcześniej członków z Komendy Głównej AK. Na podstawie tych zeznań ustalono lokale konspiracyjne oraz system łączności jakiego miał używać gen. Pełczyński podczas pracy konspiracyjnej. Ponadto w notatce znajdują się zeznania byłego oficera Oddziału II SG Tadeusza Nowińskiego na temat służby T. Pełczyńskiego w przedwojennym Oddziale II oraz jego ówczesnego miejsca zamieszkania.

IPN BU 0298/399 (250/X/131).

Akta śledcze dotyczące śledztwa prowadzonego w latach 1947-1955 przez Dep. Śledczy MBP przeciw byłemu dowódcy oddziałów Kedywu płk. Janowi Mazurkiewiczowi i innym oskarżonym o działalność „w nielegalnej organizacji i usiłowanie zmiany przemocą ustroju Polski Ludowej”. W aktach śledztwa przechodzi osoba Tadeusza Pełczyńskiego, w latach II wojny światowej ww. był szefem sztabu KG ZWZ i AK. Generał Pełczyński był jednym z inicjatorów akcji Kedywu wymierzonych w niemiecką administrację oraz infrastrukturę na terenie GG.

IPN BU 0330/217 t. 5 (4048/III).

Z zachowanych zapisów ewidencyjnych z kartoteki MON wynika, że gen. Tadeusz Pełczyński pozostawał w zainteresowaniu władz wojskowych i służb specjalnych PRL. Karty zawierają obszerną charakterystykę T. Pełczyńskiego sporządzoną 15.01.1969. Wynika z niej, że T. Pełczyński wedle informacji wywiadu wojskowego PRL od 1945 roku "zajmuje się robotą wywiadowczą i wraz z innymi ludźmi z dawnego Oddziału II przeszedł na służbę Anglików, oddając im do dyspozycji cały aparat wywiadowczy złożony z ideowych ludzi zrzeszonych w związku żołnierzy AK". T. Pełczyński w ocenie wywiadu wojskowego PRL miał zajmować się "częścią pracy podziemnej na kraj" w 1949 roku wyjechał do Jugosławii by "prowadzić wrogą działalność wśród komunistów albańskich i bułgarskich". W dalszej części podano, że gen. Pełczyński kierował Instytutem Polski Podziemnej w Londynie oraz angażował się w działalności polityczną na emigracji.

Karty k-1135 z kartoteki MON.